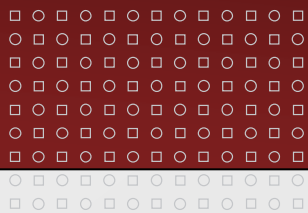

MASARYKOVA UNIVERZITA
EKONOMICKO-SPRÁVNÍ FAKULTA

**Financování nestátních neziskových
organizací z veřejných zdrojů**

Kvantifikace NI a NNO

■ - viz dokument

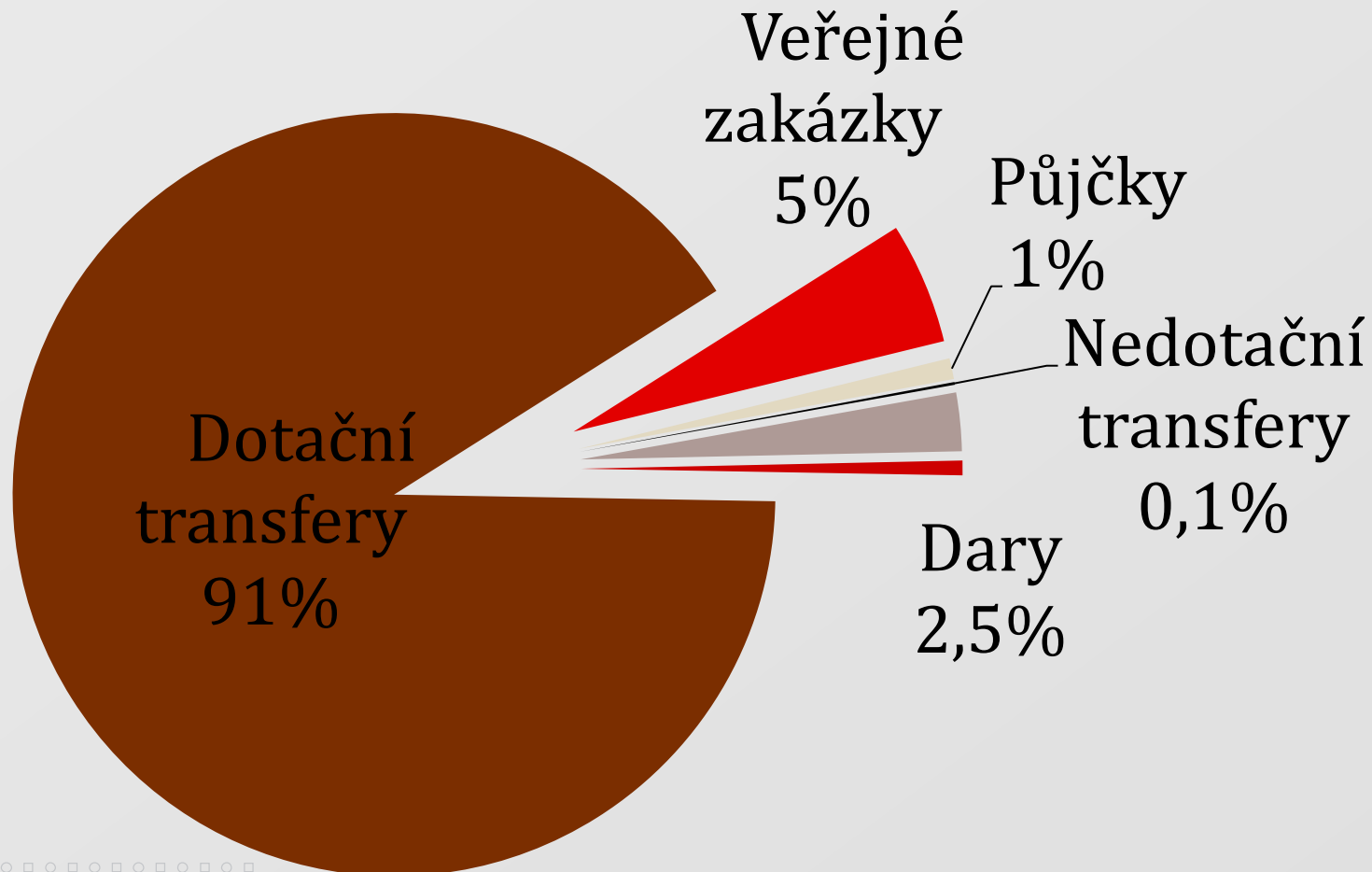
Praktické důsledky vztahu státu a NS

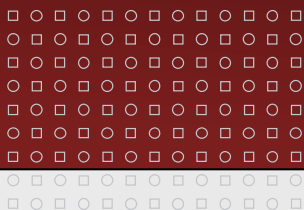
- ❑ Od spolupráce po konflikt, včetně varianty neutrality
- ❑ Činnost státu a činnosti organizací NS (výlučná, komplementární, alternativní)
- ❑ Oblasti ovlivnění NS (nadání, zájmová činnost, poskytování veřejných služeb)
- ❑ Organizace neziskového sektoru ovlivňují činnost státu (veřejným připomínkáním legislativních návrhů, lobbingem, generováním odborníků)
- ❑ Stát ovlivňuje činnost organizací neziskového sektoru (legislativně, finančně)

Financování z veřejných rozpočtů

Financování - přímé	stát	kraje	obce
dotace	☒	☒	☒
veřejné zakázky	☒	☒	☒
dary: finanční a materiální			☒
půjčky (přímé i nepřímé)	☒	☒	☒

Podíl nástrojů přímého financování NNO z veřejných rozpočtů v roce 2008 (v %)

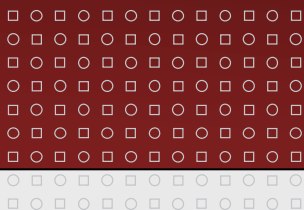
Velikost a podíl finančních prostředků poskytnutých NNO z veřejných rozpočtů v roce 2008 podle nástroje financování

Viz dokument

Financování z veřejných rozpočtů

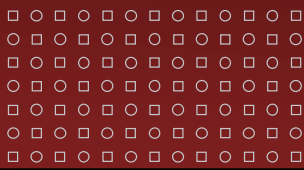
- NNO v roce 2008 dosáhly na 11 mld. Kč z veřejných rozpočtů.
- Více, jak 90 % příjmů z veřejných rozpočtů tvoří pro NNO dotace, které jsou z více než 60 % alokovány ze státního rozpočtu.
- NNO se podílejí na jednotlivých nástrojích financování z úrovní veřejné správy v jednotkách procent (na dotacích (3,5%), na veřejných zakázkách (0,9%), na půjčkách (6,1%)).

Velikost finančních prostředků poskytnutých NNO z výdajové stránky veřejných rozpočtů v roce 2008 dle oblasti a rozpočtu

Viz dokument

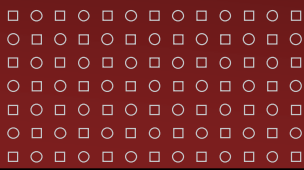

Přímý způsob financování NNO z veřejných zdrojů

Role NNO

- jako významná a specifická v dílčích oblastech veřejných služeb pro obyvatelstvo např. vybrané sociální, zdravotní a jiné služby i v oblasti tělovýchovy a zájmové činnosti;
- jako alternativního poskytovatele ve veřejných službách např. jako je vzdělávání či kultura;

Přímý způsob financování NNO z veřejných zdrojů

Role NNO

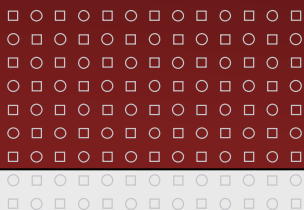
- jako nejdůležitějšího (popřípadě výhradního) poskytovatele úzce specializovaných veřejných služeb např. u humanitární zahraniční pomoci, multikulturní činnosti, integrace romské populace či ekologické osvěty;
- jako důležitého (popřípadě výhradního) poskytovatele marginálních segmentů veřejných služeb označované jako ostatní činnosti či činnosti jinde nezařazené v rámci jednotlivých odvětví

Více, jak 90 % příjmů z veřejných rozpočtů tvoří pro NNO dotace, které jsou z více než 60 % alokovány ze státního rozpočtu.

Kdo jsou příjemci?

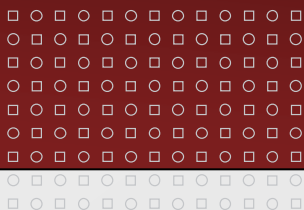
Viz dokument

Financování z veřejných rozpočtů

Financování – nepřímé	stát	kraje	obce
slevy na daních	☒		
úlevy od správních poplatků	☒	☒	☒
úlevy od místních poplatků		☒	☒
prodej a pronájem majetku v symbolické či netržní ceně		☒	☒
Odpuštění, snížení sankcí, splátek	☒	☒	☒
pracovní čas zaměstnanců úřadu pro potřeby organizace.			☒
využití komunikačních a propagačních kanálů úřadů	☒	☒	☒

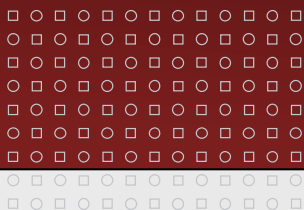

Nepřímá podpora od obcí

Nejčastěji možnost využití komunikačních a propagačních kanálů

- ve formě obecního rozhlasu (69 %),
- obecní nástěnky (69 %)
- nebo na webových stránkách (71 %) obce.

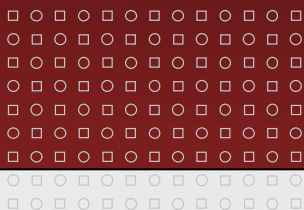

Nepřímá podpora od obcí

Druhou nejčastěji poskytovanou skupinou podpor je zapůjčení majetku a zdrojů obce ve formě

- pronájmu prostor zadarmo či v symbolické ceně (63 %),
- půjčení technického a jiného vybavení obce (55 %)
- pracovní čas zaměstnanců úřadu pro potřeby organizace (43,5 %).

Nepřímá podpora od obcí

Třetí skupinou jsou

- věcné (37 %) a
- finanční (35,5 %) dary.

Nejméně často používanou skupinou jsou

- osvobození od placení místních poplatků (16 %)
- slevy na daně z nemovitostí (6 %).

Nepřímá podpora obecně

Významné zdroje pro NNO jsou i nepřímé způsoby financování NNO, které se nepromítají do příjmové stránky NNO.

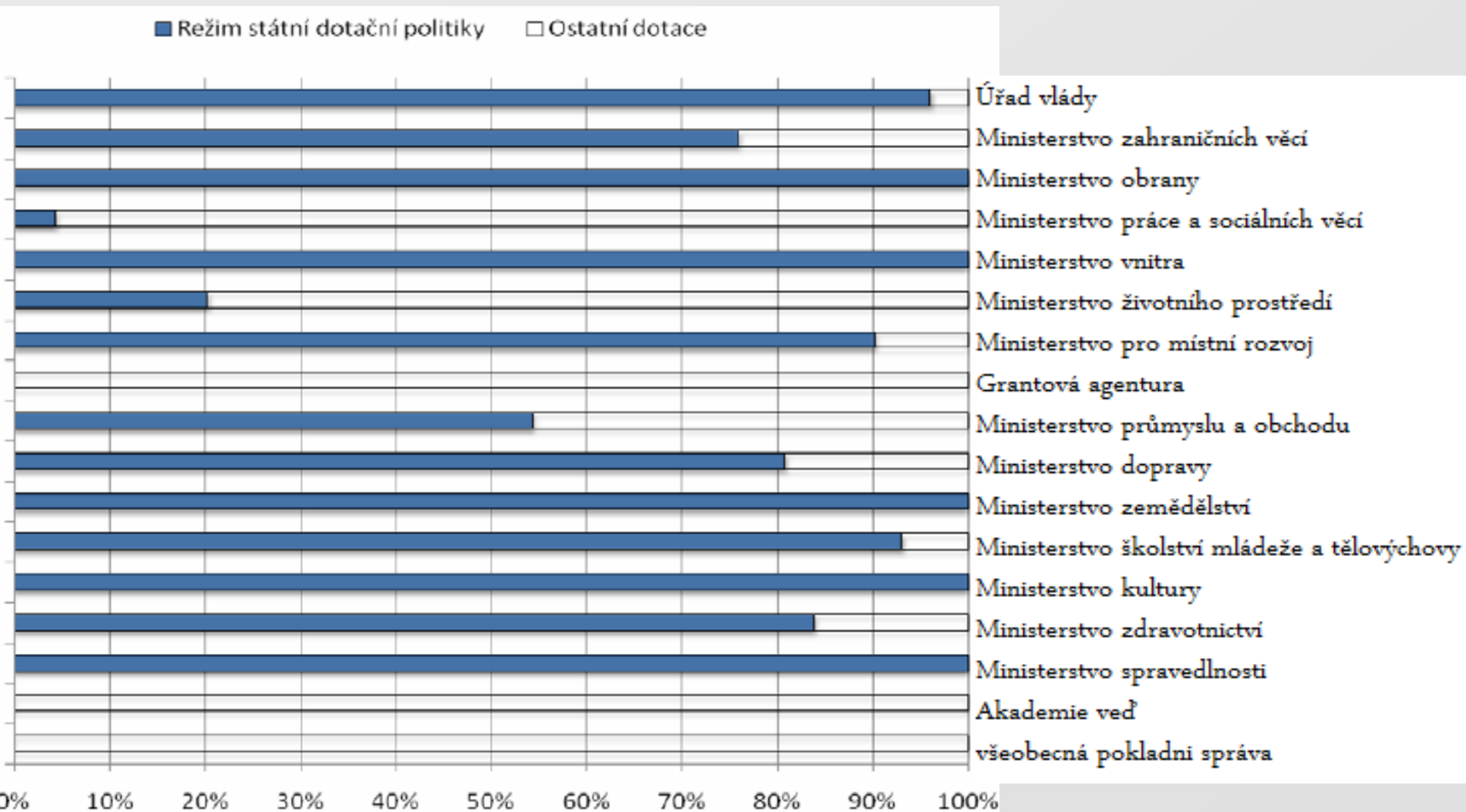
- služby poskytnuté NNO aniž by za ně musela platit (nájmy, reklama, půjčky apod.)
- či bezplatně odvedená práce dobrovolníky.

V roce 2008 neziskové instituce sloužící domácnostem získaly bezplatnou dobrovolnou práci ve výši 6,3 mld. Kč.

Financování NNO z veřejných rozpočtů.

- Veřejné zdroje
 - Přímé financování
 - Nepřímé financování
- Prakticky realizováno několika veřejnými politikami
- Státní dotační politika ČR vůči NNO (SDP)
 - Příjemci
 - Oblasti podpory
 - Praktické naplnění SDP (Podpora činnosti NNO, Nákup veřejných služeb, Naplnění meziresortních politik, Naplnění resortních politik, Ostatní politiky)

Dotací ze státního rozpočtu v roce 2009 (5,7 mld. Kč)

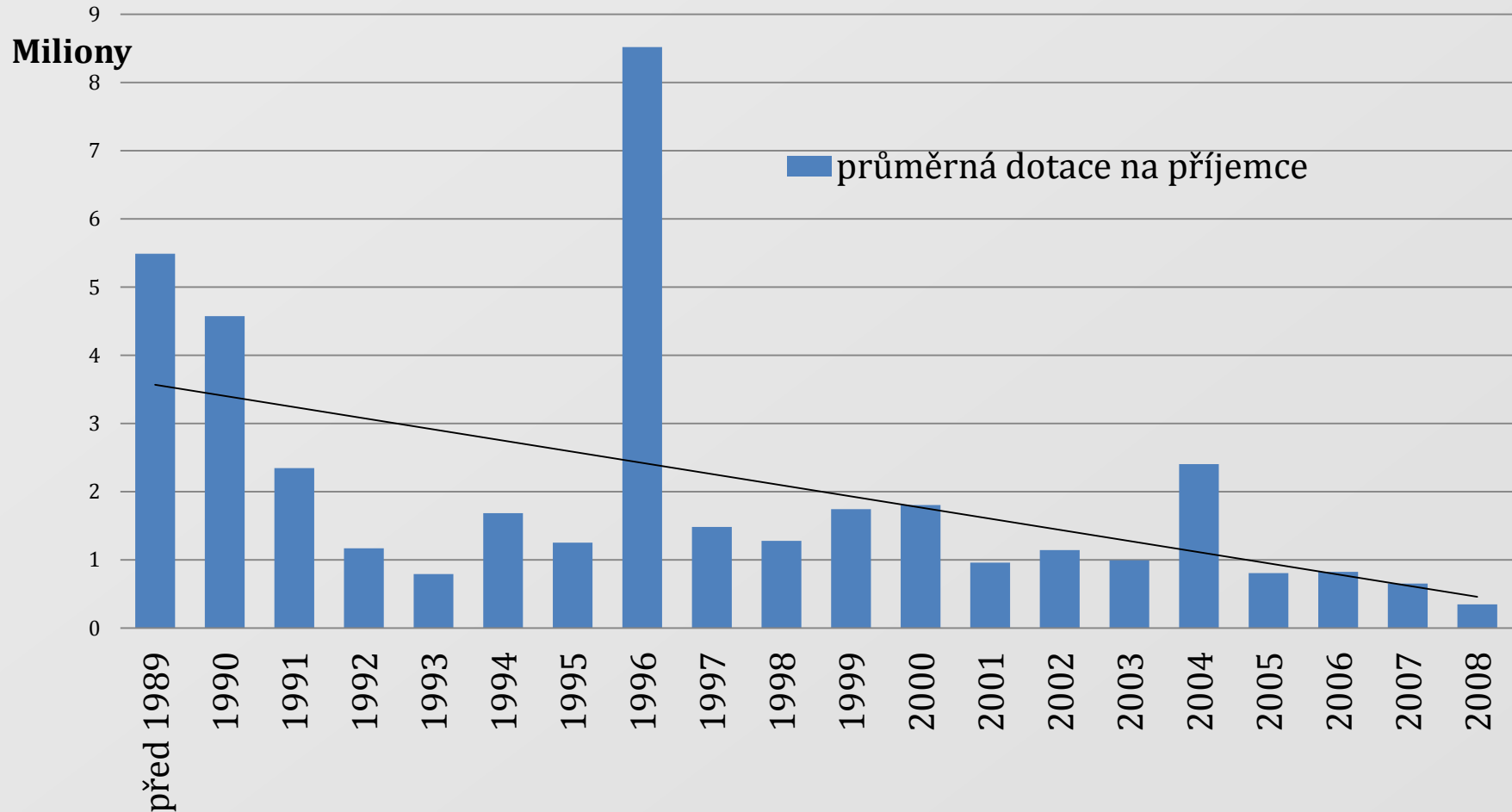

Státní dotační politika ČR vůči NNO (2,3 mld. Kč)

Příjemci NNO ze státního rozpočtu v rámci SDP	počet	podíl
v roce 2007 získalo dotaci	2 194	
v roce 2008 získalo dotaci	2 956	
z toho po oba dva roky	1 629	55%
z toho nových příjemců v roce 2008 oproti roku 2007	1 327	45%
v roce 2009 získalo dotaci	1 689	
z toho nový příjemci v roce 2009 oproti rokům 2007 a 2008	304	18%
Celkem za roky 2007 až 2009 získalo dotaci	3 923	
z toho po tři roky	1 046	27%

Dotace za rok	podíl 1 046 NNO na	
	objemu dotací SDP	počtu dotací SDP
2007	75%	56%
2008	66%	54%
2009	89%	75%

Průměrná velikost dotace (v mil. Kč) poskytnuté NNO ze státního rozpočtu v rámci SDP dle roku založení příjemce

MASARYKOVA UNIVERZITA
EKONOMICKO-SPRÁVNÍ FAKULTA

**Financování nestátních neziskových
organizací z veřejných zdrojů**

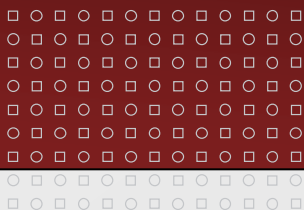
- UVÁDĚNÉ DŮVODY

Teoretické přístupy

- Teorie vládních a tržních selhání (*Government/Market Failure Theory*)
- Teorie důvěry (*Trust Theories*)
- Teorie vzájemné závislosti (*Interdependence theory*)
- 3 režimy Sociálního státu (*Welfare State*) podle Esping-Andersenovi typologie
- Salomon-Anheierova teorie společenských kořenů moderní občanské společnosti (také jako teorie sociálních zdrojů (*Social Origins Theory*))
- 3rd party Government

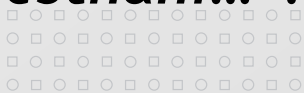
Důvody financování NO z veřejných zdrojů

- ve funkcích a rolích NO společensky žádoucích;
- v existenci mikroekonomických selhání trhu (čili nedostatečné zabezpečení statků, které trh není schopen produkovat nebo je neprodukuje v optimální míře), zneužívání dominantního postavení, v existenci externalit či asymetrie informací apod.;
- v existenci heterogenní poptávky mající za následek selhání státu v zabezpečování veřejných statků a služeb pro jedince a skupiny s minoritními preferencemi;

Důvody financování NO z veřejných zdrojů

„...Je věcí státu, v jaké míře svěří své úkoly státním organizacím, nebo občanským organizacím... Je tedy věcí vzájemné důvěry mezi státem a příslušnou občanskou organizací při převedení služeb mimo státní sféru. Občanská organizace musí svojí činností přesvědčit o tom, že je schopna služby zajišťovat, a to za finančních a věcných podmínek daných státem, a na druhé straně stát musí přesvědčit o úmyslu tyto služby příslušné občanské organizaci svěřit. V tomto směru je nesmírně důležité vybudovat důvěryhodnost občanských společností, protože v mnoha případech se ukazuje, že tyto společnosti zajišťují potřebné služby na daleko vyšší úrovni, jelikož je zde přímý prvek osobní účasti a snahy na vysoké úrovni. Vyplývá to hlavně z toho, že společnosti jsou ustavovány z osob, které považují poskytování služeb za poslání a ne za zaměstnání...“.

(MF ČR, online)